WYROK TRYBUNAŁU (druga izba)
z dnia 8 lipca 2004 r. *

W sprawie C-166/03

Komisja Wspólnot Europejskich, reprezentowana przez B. Stromsky'ego, działającego w charakterze pełnomocnika, z adresem do doręczeń w Luksemburgu,

strona skarżąca,

przeciwko

Republice Francuskiej, reprezentowanej przez G. de Bergues'a i F. Milliona, działających w charakterze pełnomocników,

strona pozwana,

* Język postępowania: francuski.

mającej za przedmiot stwierdzenie, że zastrzegając nazwę „złoto" dla wyrobów o próbie 0,750, podczas gdy wyroby o próbie 0,375 lub 0,585 nazywane są „stopem złota", Republika Francuska uchybiła zobowiązaniom, które na niej ciążą na mocy art. 28 WE,

TRYBUNAŁ (druga izba),

w składzie: C. W. A. Timmermans, prezes izby, J.-P. Puissochet, J. N. Cunha Rodrigues (sprawozdawca), R. Schintgen i N. Colneric, sędziowie,

rzecznik generalny: F. G. Jacobs,
sekretarz: R. Grass,

uwzględniając sprawozdanie sędziego sprawozdawcy,

po zapoznaniu się z opinią rzecznika generalnego na posiedzeniu w dniu 19 lutego 2004 r.,

wydaje następujący

Wyrok

1 Pismem, które wpłynęło do sekretariatu Trybunału Sprawiedliwości w dniu 10 kwietnia 2003 r., Komisja Wspólnot Europejskich wniosła skargę w trybie art. 226 WE o stwierdzenie, że zastrzegając nazwę „złoto" dla wyrobów o próbie 0,750, podczas gdy wyroby o próbie 0,375 lub 0,585 nazywane są „stopem złota", Republika Francuska uchybiła zobowiązaniom, które na niej ciążą na mocy art. 28 WE.

Ramy prawne

2 Artykuł 522 *bis* code général des impôts (kodeksu prawa podatkowego), zmienionego przez loi n° 94-6, du 4 janvier 1994, portant aménagement de la législation relative à la garantie des métaux précieux et aux pouvoirs de contrôle des agents des douanes sur la situation administrative de certaines personnes (ustawę nr 94-6 z dnia 4 stycznia 1994 r. o zmianie prawa probierczego oraz przepisów dotyczących przysługujących funkcjonariuszom celnym uprawnień do kontroli sytuacji prawno-administracyjnej niektórych podmiotów (JOFR z dnia 5 stycznia 1994 r., str. 245) (zwanego dalej „CGI"), stanowi:

„Jedynie wyroby ze złota, których próba jest wyższa bądź równa 0,750, mogą być nazywane »złotem« przy wprowadzaniu ich do sprzedaży detalicznej osobom fizycznym.

Wyroby zawierające złoto o próbie 0,585 lub 0,375 noszą nazwę »stop złota«, wraz ze wskazaniem ich próby, przy wprowadzania ich do sprzedaży detalicznej osobom fizycznym".

Postępowanie poprzedzające wniesienie skargi

3 Uznając, że powyższy przepis jest sprzeczny z art. 28 WE, Komisja wszczęła w trybie art. 226 WE postępowanie w sprawie uchybienia zobowiązaniom Państwa Członkowskiego. Po wezwaniu Republiki Francuskiej do przedstawienia uwag w dniu 19 września 2001 r. Komisja wydała uzasadnioną opinię, wzywając to Państwo Członkowskie do podjęcia kroków niezbędnych do zastosowania się do tej opinii w terminie dwóch miesięcy od daty jej doręczenia.

4 W piśmie z dnia 4 lutego 2002 r. Republika Francuska stwierdziła, że art. 522 *bis* CGI odpowiada potrzebie ochrony konsumentów i rzetelności transakcji handlowych oraz zwróciła się do Komisji z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy. Komisja postanowiła wnieść niniejszą skargę.

W przedmiocie skargi

Argumenty stron

5 Komisja wskazuje, że art. 522 *bis* CGI zakazuje sprzedaży we Francji pod nazwą „złoto" wyrobów zawierających złoto o próbie 0,585 lub 0,375, podczas gdy wyroby

te mogą korzystać z tej nazwy w Państwie Członkowskim ich pochodzenia, oraz nakłada obowiązek stosowania w odniesieniu do tych wyrobów innej nazwy — „stop złota" — mniej znanej konsumentom i mniej przez nich cenionej. Przepis ten może utrudniać wprowadzanie do obrotu takich wyrobów we Francji i w efekcie, co najmniej pośrednio, utrudniać handel między Państwami Członkowskimi. W konsekwencji sporne zasady nazewnictwa, o ile nie mogą zostać uzasadnione celem realizowanym w interesie publicznym, stanowią środek o skutku równoważnym zakazany na mocy art. 28 WE.

6 W ocenie Komisji przedmiotowe reguły nazewnictwa nie są niezbędne dla zapewnienia ochrony konsumentów i rzetelności transakcji handlowych ani nie są uzasadnione w świetle art. 28 WE. Wystarczającym środkiem byłoby bowiem nałożenie przez Państwa Członkowskie obowiązku odpowiedniego etykietowania zapewniającego prawidłową informację o rzeczywistej zawartości złota w różnych wyrobach oferowanych do sprzedaży.

7 Rząd francuski kwestionuje twierdzenie, że istnienie dwóch kategorii wyrobów ma istotny wpływ na handel wewnątrzwspólnotowy. W jego opinii, nie przedstawiając dowodów wpływu na handel wewnątrzwspólnotowy, Komisja nie zadośćuczyniła wymogom wynikającym z ciężaru dowodu spoczywającego na niej w ramach skargi o uchybienie.

8 W opinii rządu francuskiego istnienie dwóch nazw — „złoto" i „stop złota" — odpowiadających dwóm typom wyrobów o zasadniczo odmiennej zawartości złota, wynika z potrzeby informowania konsumentów w celu zapewnienia ich ochrony. W świetle wymogów art. 28 WE można w tym przypadku mówić o względach interesu ogólnego, zdolnych uzasadnić stosowanie środka odnoszącego się do nazewnictwa wyrobów.

9 Ponadto system podwójnego nazewnictwa zapewnia konsumentom lepszą informację niż proponowany przez Komisję system etykietowania wskazujący wyłącznie na zawartość złota w wyrobie. Ten ostatni system dostarcza konsumentom nieprzetworzoną informację techniczną, podczas gdy podwójne nazewnictwo idzie dalej, oferując konsumentom łatwą do zrozumienia informację o jakości przedmiotowych wyrobów.

10 Wobec powyższego rząd francuski uznaje, że system nazewnictwa wynikający z art. 522 *bis* CGI nie jest sprzeczny z art. 28 WE.

Ocena Trybunału

11 Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem wszystkie środki mogące utrudniać, bezpośrednio lub pośrednio, rzeczywiście lub potencjalnie, handel wewnątrzwspólnotowy, są uznawane za środki o skutku równoważnym do ograniczeń ilościowych i z tego powodu są zabronione na mocy art. 28 WE (zob. wyroki z dnia 11 lipca 1974 r. w sprawie 8/74 Dassonville, Rec. str. 837, pkt 5 oraz z dnia 11 grudnia 2003 r. w sprawie C-322/01 Deutscher Apothekerverband, Rec. str. I-14887, pkt 66).

12 Przy braku przeciwnego twierdzenia w tym zakresie ze strony rządu francuskiego Komisja stwierdza, że wyroby ze złota o próbie 0,375 lub 0,585 są zgodnie z prawem wprowadzane do obrotu pod nazwą „złoto" w innych niż Francja Państwach Członkowskich.

13 Nie ma wątpliwości, że nazwa „stop złota" jest mniej atrakcyjna dla konsumentów niż nazwa „złoto".

14 Obowiązek sprzedaży takich wyrobów pod nazwą „stop złota" nałożony w art. 522 *bis* CGI, w sytuacji gdy są one wprowadzane do obrotu w krajach ich pochodzenia pod nazwą „złoto", może utrudniać handel wewnątrzwspólnotowy.

15 W efekcie powyższy przepis CGI należy uznać za środek o skutku równoważnym do ograniczeń ilościowych w przywozie w rozumieniu art. 28 WE, bez konieczności udowadniania, że miał on istotny wpływ na handel wewnątrzwspólnotowy.

16 W kwestii, czy taka norma prawna może jednakże być uzasadniona na gruncie prawa wspólnotowego, należy przypomnieć, że zgodnie z orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości regulacja krajowa ustanowiona przy braku wspólnotowych lub zharmonizowanych przepisów, stosowana bez rozróżnienia do towarów krajowych i towarów importowanych z innych Państw Członkowskich, może być zgodna z Traktatem, jeśli jest niezbędna dla zadośćuczynienia wymogom nadrzędnym, w tym rzetelności transakcji handlowych i ochrony konsumentów, oraz gdy jest proporcjonalna do zamierzonego celu, a cel ten nie może zostać osiągnięty środkami w mniejszym stopniu utrudniającymi handel wewnątrzwspólnotowy (zob. wyrok z dnia 5 grudnia 2000 r. w sprawie C-448/98 Guimont, Rec. str. I-10663, pkt 27).

17 Jak wiadomo próby używane do informowania o proporcji metalu szlachetnego w wyrobach, jak również sposób informowania o nich, nie są obecnie przedmiotem harmonizacji w prawie wspólnotowym. Nie ma również wątpliwości, że art. 522 *bis* CGI jest stosowany bez rozróżnienia do produktów francuskich i produktów importowanych z innych Państw Członkowskich.

18 Ponadto należy wskazać, że przepis CGI będący przedmiotem niniejszego postępowania ma na celu zapewnienie rzetelności transakcji handlowych i ochronę konsumentów.

19 Jednakże sporna regulacja nakłada w odniesieniu do wyrobów, mających dwa najniższe poziomy zawartości złota i wprowadzanych do sprzedaży detalicznej osobom fizycznym, obowiązek stosowania zbędnego podwójnego nazewnictwa, gdyż narzuca obowiązek nie tylko umieszczenia na nim próby wyrobu, stanowiącej obiektywną informację o stopniu jego czystości, ale również nazwy „stop złota", która stanowi znacznie mniej precyzyjną informację dotyczącą tego samego aspektu.

20 W powyższego wynika, że system podwójnego nazewnictwa przewidziany w art. 522 *bis* CGI nie jest proporcjonalny do celu, jakim jest zagwarantowanie rzetelności transakcji handlowych i ochrony konsumentów, jak również że cel ten może zostać osiągnięty za pomocą środków mniej restrykcyjnych dla handlu wewnątrzwspólnotowego.

21 Wobec powyższego należy stwierdzić, że zastrzegając nazwę „złoto" dla wyrobów o próbie 0,750, podczas gdy wyroby o próbach 0,375 lub 0,585 nazywane są „stopem złota", Republika Francuska uchybiła zobowiązaniom, które na niej ciążą na mocy art. 28 WE.

W przedmiocie kosztów

22 Zgodnie z art. 69 § 2 regulaminu kosztami zostaje obciążona, na żądanie strony przeciwnej, strona przegrywająca sprawę. Ponieważ Komisja wniosła o obciążenie kosztami Republikę Francuską, a ta sprawę przegrała, należy obciążyć ją kosztami postępowania.

Z powyższych względów

TRYBUNAŁ (druga izba)

orzeka, co następuje:

1) **Zastrzegając nazwę „złoto" dla wyrobów o próbie 0,750, podczas gdy wyroby o próbach 0,375 lub 0,585 nazywane są „stopem złota", Republika Francuska uchybiła zobowiązaniom, które na niej ciążą na mocy art. 28 WE.**

2) **Republika Francuska zostaje obciążona kosztami postępowania.**

Timmermans Puissochet Cunha Rodrigues

Schintgen Colneric

Wyrok ogłoszono na posiedzeniu jawnym w Luksemburgu w dniu 8 lipca 2004 r.

Sekretarz

R. Grass

Prezes drugiej izby

C. W. A. Timmermans